

Help mensen om hun wijk gezonder te maken

Een slechte leefomgeving kan mensen ziek maken. Investeer daarom in initiatieven van bewoners die dat willen veranderen, schrijven **Sjef Staps** en **Ilse Geijzendorffer**.

De ambitie om in de gezondheidszorg meer aandacht te geven aan de leefomgeving, is hoopgevend. Diverse lokale initiatieven zetten hier al op in. Maar om deze ambitie landelijk waar te maken, moeten de lokaal betrokken partijen meer ondersteuning krijgen.

Psychiater en Zomergast Robert Vermeiren legde samen met anderen onlangs al de vinger op de zere plek: onze leefomgeving maakt mensen kwetsbaar. In de psychiatrie dient bij de behandeling van het individu ook diens bredere context worden bekeken, aldus Vermeiren (Opinie, 30 juli). In de visie van ons Louis Bolk Instituut speelt de leefomgeving bij alle vormen van gezondheid, geestelijk en fysiek, een belangrijke rol. Leefomgeving en gezondheid zijn niet los van elkaar te zien, wil je onderliggende maatschappelijke problemen kunnen aanpakken.

Dat de leefomgeving een belangrijk effect heeft op gezondheid, lijdt geen twijfel. Al na vier maanden zijn er gezondheidsverschillen tussen baby's uit arme en rijke gezinnen. Het verschil in levensverwachting tussen hoger- en lageropgeleiden is inmiddels zes jaar. Dat verschil is veertien jaar als het gaat om levensverwachting in goede gezondheid.

Natuur, wandel- en fietspaden, goede luchtkwaliteit, gezond voedselaanbod, financiële zekerheid, sociale cohesie en het ontbreken van

stress hebben een positieve invloed op de gezondheid. Door actief in te zetten op deze elementen bevorderen we de gezondheid van iedereen. En juist in wijken met lage sociaal-economische status kan de meeste winst worden geboekt.

Bredere gezondheid

De effecten op gezondheid van alle onderdelen die het leefmilieu bepalen, en hoe die samenhangen, laten zich niet simpel vatten. Daarom heeft het Louis Bolk Instituut een model voor 'Positieve Gezondheid en Leefomgeving' ontwikkeld, met aandacht voor zowel sociale als fysieke factoren. Dat helpt beleidsmakers, burgers en overige belanghebbenden om aan die bredere gezondheid te werken.

In de multiculturele Amsterdamse Bijlmer willen burgers en professionals de gezondheid in hun eigen wijk verbeteren. Ze gingen ermee aan de slag in acht proefprojec-

Ilse Geijzendorffer en Sjef Staps

Louis Bolk Instituut, voor duurzame landbouw, voeding en gezondheid